

Odziv uradnih veterinarjev do predloga novele zakona o zaščiti živali

Že davno tega je naš največji pesnik France Prešeren z nespornim dejstvom lepo zaključil svoj poučni sonet: »**Le čevlje sodi naj Kopitar!**«

Zato podpisani Uradni veterinarji s to iztočnico pozivamo vse, ki nosite oz. boste nosili odgovornost sprejetja in potrditve takega predloga novele Zakona o zaščiti živali, za vklop zdravega in treznega razuma!

"Odnos do živali je ogledalo vseh nas, zato tudi **vsí skupaj in vsak posebej** nosimo odgovornost narediti vse, kar je v naši moči, da se živali zaščiti pred takšnimi dejanji," so ob napovedi vložitve novele zakona o živalih sporočili iz vrst skupine poslank in poslancev, ki so v Državni zbor vložili omenjen predlog .

Z navedenim se absolutno in v celoti strinjamo, vendar naj opozorimo, da je vlagatelj predloga več kot očitno prekorajčil mejo razumevanja te besedne zveze. Predlogi novele zakona, so nepremišljeni, nedorečeni, in uvajajo neprimerne in več kot očitno protizakonite rešitve. Prav tako niso bili v ničemer in nikoli usklajeni s stroko.

Da predlagatelj očitno ni seznanjen z zakonodajo, ki ureja to področje in jo celo krši, dokazuje z najspornejšo novostjo uvajanja tako imenovanih pooblaščenih svetovalcev za zaščito živali, postavlja člane društev nevladnih organizacij z očitno aktivistično držo, hierarhično nad uradne veterinarje, kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Ta »nadpolicija« naj bi s srednješolsko izobrazbo in 40 urnim usposabljanjem pridobila določena pooblastila in bila hierarhično postavljena celo nad uradne veterinarje, za čigar delovno mesto in imenovanje v naziv je zahtevana 6 letna univerzitetna izobrazba veterinarske smeri, zahtevanih 5 let delovnih izkušenj, imenovanje v naziv z vsemi predpisanimi usposabljanji in znanjem zelo obsežne zakonodaje s področja veterine in EU zakonodaje, narejen strokovni izpit, izpit iz Zakona o upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP), Zakona o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju ZIN), Zakona o prekrškovnem postopku (v nadaljevanju ZP), ter redna in stalna usposabljanja za delo v konfliktnih situacijah z zahtevnimi strankami in še bi lahko naštevali in seveda redna strokovna izobraževanja.

Naj navedemo samo nekaj dejstev, kjer gre za obvod zakonodaje. V zvezi z določenimi pooblastili popolnoma izključujejo določila ZIN, ki določa v svojih splošnih določbah vsebino, dalje pomen inšpekcijskega nadzora, uporabo zakona in potem v nadaljevanju načela, kot so: načelo samostojnosti inšpektorja, načelo varstva javnega in varstva zasebnih interesov, da ne omenjamo načela sorazmernosti in seveda izredno pomembnega dela, ki določa položaj, pravice in dolžnosti inšpektorjev (pogoji za opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora, strokovni izpit za inšpektorja, varovanje položaja inšpektorja, omejitve opravljanja dejavnosti, varovanje poslovne in druge tajnosti ter tajnosti vira, posebne odgovornosti inšpektorja). Nadalje so v omenjenem zakonu določena pooblastila inšpektorjev, med katerim velja določba, da inšpektor pri opravljanju nalog nadzora SAMOSTOJNO vodi postopek in določa izkazovanje s službeno izkaznico, ki jo izda pristojni minister.

Obhod in nepoznavanje zakonodaje predlagatelj dokazuje tudi s tem, da ne upošteva določil Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (v nadaljevanju ZVMS), ki določa, da je uradni veterinar doktorica oziroma doktor veterinarske medicine (v nadaljevanju dr. vet. med.), ki izpolnjuje pogoje iz omenjenega zakona in je zaposlen na UVHVVR na delovnem mestu uradnega veterinarja. Uradnega veterinarja imenuje generalni direktor UVHVVR. Ob imenovanju mu podeli tudi službeno izkaznico in značko, s katerima se uradni veterinar izkazuje. Nadalje je določeno, da mora Uradni veterinar za imenovanje in zaposlitev na delovnem mestu uradnega veterinarja med drugim: izpolnjevati pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, in zakonu, ki ureja prekrške, imeti pet let delovnih izkušenj na delovnih mestih, kjer je zahtevana izobrazba doktorja veterinarske medicine, in biti vpisan v register po

določenem zakonu. Prav tako mora uspešno opraviti poskusno delo po tem zakonu v količini 200 ur pod nadzorom drugih uradnih veterinarjev.

Poleg tega opozarjamo, da je dejavnost veterinarstva v EU regulirana: organizacija službe je v pristojnosti Države članice, poklic veterinarja pa je glede priznavanja poklicnih kvalifikacij reguliran z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 in je regulacija urejena primerljivo z ureditvijo za poklicno kvalifikacijo zdravnikov. Tako v Sloveniji veterinarsko dejavnost urejata Zakon o veterinarstvu in zgoraj omenjen ZVMS, ki poleg splošne regulacije določata tudi javno mrežo za opravljanje veterinarske dejavnosti.

Ob vsem navedenem naj poudarimo, da nikakor ne podcenjujemo dela društev za zaščito živali, ki delujejo v javnem interesu. Velika večina uradnih veterinarjev zelo dobro sodeluje z društvu, ki so nam pri delu v veliko pomoč, vendar pa to ne opravičuje dejstva, da se zaradi naše kadrovske podhranjenosti, ki se je izkazala za več kot očitno, in na to opozarja sindikat veterinarjev že vrsto let, vlagatelj izgovarja na dodelitev določenih pooblastil in opolnomočenje društev z namenom ukrepanja na terenu in izvajanja inšpekcijskih postopkov. Predlog novele gre celo tako daleč, da naj bi se inšpektor moral zagovarjati pred pooblaščenecem, kateri naj bi ga ves čas postopka nadziral in bi lahko ukrepal, če ne bo zadovoljen z delom in odločitvami uradnega veterinarja.

Nedvomno sporen je tudi predlog novele, ki pooblaščenim svetovalcem daje pravico vstopa na zasebno lastnino, npr. hleve in zbirajo dokaze, fotografirajo nepravilnosti, pri čemer gre za hud poseg v zasebnost. Ne moremo razumeti, oz. je nedopustno, kako si predstavljate, da bo tako predlagani, hitro usposobljen svetovalec dosledno upošteval biovarnostne ukrepe, ki so bistvenega pomena za preprečevanje vnosa bolezni in širjenja znotraj reje ter prenosa med njimi. Prav tako se uradni veterinarji sprašujemo o odgovornostih in predvsem načinu delovanja pooblaščenecv, ki imajo do zavezancev v veliko primerih izrazito neprimeren, nestrokoven, tudi agresiven pristop. Zanima nas tudi kdo bo odgovoren za poškodbe, ki se dogajajo s strani zavezancev ali nadzorovanih živali (napad zavezanca z vilami, sekiro, brce živali, napad z rogovjem, ugrizi psov, mačk, ipd.)?

Po mnenju uradnih veterinarjev sta sporna tudi obveznost označevanja mačk in prepoved privezovanja psov, kar ponovno dokazuje, da predlagatelju niso znani določeni termini, kot so prostoživeče mačke (nikogaršnje mačke), tradicionalna prisotnost mačk na kmečkih dvoriščih in življenje na kmetijah nasploh.

Preprosto ne moremo verjeti in smo zgroženi, da se je tak predlog spisal brez stroke, brez mnenja in poznavanja dela uradnih veterinarjev, ki smo v veliko primerih pri svojem delu še policisti, socialne delavke, psihologi in psihiatri, mimo natančnega poznavanja zakonodaje in poleg tega še nenatančnega, pavšalno izdelanega finančnega načrta in prevzemanja odgovornosti, ali po domače povedano »računa brez krčmarja«.

Izrecno poudarjamo, da se uradni veterinarji zaposleni na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljevanju UVHVVR) s predlogom novele ne strinjamo in se nam zdi v večini delov neprimeren, celo škodljiv in v veliki meri žaljiv za uradne veterinarje, doktorje veterinarske medicine.

Predlog zakona je napisan zelo populistično, centralizirano na pogled deležnikov glavnega mesta in predvsem je spisan na podlagi posameznih nedopustnih primerov, ki ne izkazujejo realne slike glede na število vseh rejnih in hišnih živali, in ne na podlagi vseh številnih rešenih živali nevestnih lastnikov in zavedanja koliko dela in postopkov zahteva inšpekcijski odvzem živali.

Celotno ozemlje Slovenije nadzira in izvaja upravne naloge skupno 178 uradnih veterinarjev! Zaradi nestimulativnih plač, ki so daleč od najnižje plače zdravnikov in zahtevanih delovnih pogojev, se mladi veterinarji na razpise ne javljajo. Prav tako se bo zaradi starostne strukture zaposlenih v dveh letih upokojilo 27 uradnih veterinarjev. Ob stalnem opozarjanju sindikata po dodatni zaposlitvi najmanj 30 dodatnih uradnih veterinarjev ter stalnega povečevanja obsega zakonodaje in s tem obsega nadzora

dela, povečevanja števila živali, večanja gospodarstva je v bližnji prihodnosti v prvi vrsti zaskrbljujoče in vprašljivo zagotavljanje celotnega nadzora na področju, ki ga pokriva UVHVVR in pripadajoča javna veterinarska mreža. Ob tem bi še enkrat poudarili, da če ni trdnih temeljev, potem tudi ostalo ne deluje. Predvsem pa je predlog popolna degradacija oz. razvrednotenje poklica doktorja veterinarske medicine in absolutna diskreditacija uradnega veterinarja.

Podpisani Uradni veterinarji
s podporo Sindikata veterinarjev Slovenije